



**ТАТМЫН ОЙГ НӨХӨН СЭРГЭЭХ, ОЙН ЗУРВАС БАЙГУУЛАХ АЖЛЫН  
ДААЛГАВАР /ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ/**

№	Нэр төрөл, үзүүлэлт	Шаардлага
1	Үндэслэл	Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газрын даргын 2024 оны 1 дүгээр сарын 10-ны өдрийн А/10 дугаар тушаалаар батлагдсан “Ойжуулалт хөтөлбөрийн 2024 онд үндэсний хэмжээнд хэрэгжүүлэх шинэчилсэн төлөвлөгөө”-д тусгагдсан хөв, цөөрмийг хамгаалах ойн зурвас байгуулах ажлыг хийж гүйцэтгэнэ.
2	Ажлын хамрах хүрээ	Татмын ойг нөхөн сэргээх, ойн зурвас байгуулах ажлыг хийж гүйцэтгэнэ. Ойн зурвас байгуулах талбайн байршлыг ажлын даалгаварт хавсаргав.
3	Гүйцэтгэх ажил	Сонгогдсон байршлуудад хөв, цөөрмийг хамгаалах ойн зурвас байгуулах, нэг жилийн хугацаанд арчлах, нөхөн тарилт хийнэ.
	Төсөвт өртөг	936,000,000.00 (есөн зуун гучин зургаан сая) төгрөг
4	Талбайн хэмжээ	60 га талбай
5	Техникийн шаардлага	Хамгаалалтын ойн зурвас байгуулах, арчлах ажлыг гүйцэтгэх байгууллага нь ойжуулалт, тарьц суулгац, хөдөлмөрийн аюулгүй байдалтай холбоотой стандартуудыг мөрдөж ажиллана.
6	Модны төрөл	Сонгогдсон байршилд тохиромжтой мод, сөөгийн төрөл зүйлээс сонгох
7	Хугацаа	Хаврын тарилт 2024.05.05 Намрын нөхөн тарилт 2024.10.01 Дараах жилийн арчилгаа, нөхөн тарилт 2025.05.05  Тендерийн баримт бичигт заагдсан үе шатны ажлын хуваарь болон, гүйцэтгэгчээс ирүүлсэн тодотгосон үе шатны ажлын хуваарьтай уялдан өөрчлөгдөж болно.
8	Ажлын үе шат	Хамгаалалтын ойн зурвас байгуулах ажил нь дараах ажилбаруудаас бүрдэнэ. <ul style="list-style-type: none"><li>- Бэлтгэл ажил</li><li>- Ойн зурвас байгуулах</li><li>- Ойн зурвасыг хамгаалах хашаа барих</li><li>- Ойн зурвасын усалгааны систем, нөөцийн сав суурилуулах</li><li>- Ойн зурвасыг хүлээлгэн өгөх</li></ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Зөрчил гологдол арилгах</li> <li>- Тайлан боловсруулах</li> <li>- Тайланг хэлэлцүүлэн хүлээлгэн өгөх</li> <li>- Дараа жилийн арчилгаа хамгаалалт</li> </ul>
10	Гүйцэтгэх ажлын агуулга, үе шатууд	<p><b>Бэлтгэл ажил</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ойжуулалтын ажлыг гүйцэтгэх улирлын болон түр ажилчдыг дадлагажуулах;</li> <li>• Ойжуулалтын ажилд хэрэглэгдэх техник тоног төхөөрөмжүүдийн техник үйлчилгээг бүрэн хийн ажилд гарахад бэлэн болгох;</li> <li>• Ойжуулалтын ажлын технологийн карт, дараалал боловсруулан ажилчдад танилцуулах, мөрдөх /технологийн дарааллын загварыг хавсаргав/</li> <li>• Ойжуулах талбайг сонгох тэмдэгжүүлэх /Талбай сонгох ажлыг Ойн газрын холбогдох мэргэжилтнүүд, аймаг, дүүргийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын ойн асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүд, сумын болон сум дундын ойн ангийн инженер техникийн ажилчидтай зөвшилцөн сонгох/;</li> <li>• Ойжуулалтын ажлыг гүйцэтгэх улирлын болон түр ажилчдад ажил гүйцэтгэх технологи болон хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны талаар зааварчилгаа бэлтгэн өгөх;</li> <li>• Бортоготой суулгацыг мод үржүүлгийн талбайгаас тээвэрлэхэд бэлдэх;</li> <li>• Суулгацыг хатахаас хамгаалах, Сүүдэрт хадгалах, хадгалах хугацаанд байнга услах, сэрүүн үед битүү машинаар тээвэрлэх;</li> <li>• Дуслын усалгааны систем, 5 тн-ны 1 ширхэг нөөцийн сав суурилуулах</li> <li>• Мал бэлчээрлэлтийн нөлөө их тул ойн зурвас байгуулсан талбайг бүхэлд нь хашиж хамгаалах зорилгоор хашаа барих</li> <li>• Ойр орчмын иргэдэд мал бэлчээхийг хориглох талаар танилцуулга, уулзалт зохион байгуулах</li> </ul>
11		<p><b>Ойг зурвас байгуулах</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• “Мод сөөгийн тарьц. Техникийн шаардлага” навчит төрлийн модны тарьц, суулгац нь MNS 6141:2010 стандартын шаардлага хангасан байх шаардлагатай.</li> <li>• Хамгаалалтын ойн зурвас байгуулах ажилд 1 га талбайд стандартын шаардлагад нийцсэн навчит төрлийн модны суулгац 1500 ширхгээс доошгүй байхаар тарилт хийнэ.</li> <li>• Ашиглах суулгац газрын дээд хэсгийн өндөр 15-17 см-ээс багагүй, үндэсний урт 17-20 см-ээс богиногүй байна.</li> <li>• Ойжуулалт хийх тарилтын нүхийг шан татаж бэлтгэх</li> </ul>

		<p>бөгөөд эгнээ хооронд 4 м зайтай газрын гадаргаас 30 см гүн шуудуу татна.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Навчит модны суулгацаар ойн зурвас байгуулахаар татсан шуудуунд мод хооронд 1.5 зайтай</li> <li>• Нүхэн тарилтаар тогоо нь 20-25 см диаметртэй 25-30 см орчим гүн нүх бэлтгэх ба модны нүх ухагч моторт багаж болон трактороор нүхийг ухаж бэлтгэнэ.</li> <li>• Ойжуулалтын шигүүрэл: Мод хоорондоо 1.5 метр, эгнээ хооронд 4 метр байхаар тооцон 1 га талбайд 1500 ширхэг тарьц байхаар тооцож тарилт хийх /Схем 1/</li> <li>• Тарилтын дараа дахин услах</li> <li>• Нэг жилийн арчилгаа хамгаалалтын хугацаанд хөрсний чийг тохиромжтой хувиас доогуур тохиолдолд усалгаа, арчилгааг хийх</li> <li>• Ойжуулалтын ажлыг гүйцэтгэх ажилчдын 50 хүртэл хувь нь ойролцоо нутгийн малчдаас бүрдүүлсэн байх</li> <li>• Мэдээллийн самбар байрлуулна. Самбарын нийт өндөр 3 метрээс багагүй, төмөр хийцтэй байх бөгөөд самбарын хэмжээ 1x1 метрээс багагүй байна. Самбарын хөлийн бетон зуурмагаар бэхэлсэн байна. Самбарын мэдээлэлд ойжуулалт хийсэн талбайн зураг, захиалагч болон гүйцэтгэгчийн тухай мэдээлэл, талбайн хэмжээ, тарьсан модны төрөл, тоо ширхэг зэрэг мэдээллүүдийг заавал оруулсан байна.</li> <li>• Ойжуулалтын ажлыг хийж гүйцэтгэж буй аж ахуйн нэгж нь ажлын явцын тайланг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газарт ирүүлэх.</li> </ul>
12		<p><b>Талбайг хүлээлгэн өгөх</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ойн зурвас байгуулсан талбайг Ойн газраас томилогдсон ажлын хэсэг, орон нутгаас томилогдсон ажлын хэсэгт тус тус актаар хүлээлгэн өгөх ажлыг зохион байгуулна. Ойжуулалтын ажлын явцын хяналтыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам болон Ойн газраас томилогдсон ажлын хэсэг, төслийн менежер, орон нутгаас томилогдсон ажлын хэсэг, Ойн газартай гэрээ байгуулсан хөндлөнгийн хяналтын баг тус тус хийж гүйцэтгэнэ. Ойжуулсан талбайг тухай аймаг, суманд акт үйлдэн хүлээлгэн өгнө. Актыг 5 хувь үйлдэх бөгөөд Ойн газарт эх хувиар нь ирүүлнэ. Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын томилсон ажлын хэсгийн гаргасан актыг үндэслэн тарьсан тарьц, суулгацын амьдралд 75.0 хувиас дээш байвал уг ажлын гүйцэтгэлийг хангалттай гэж үзэн хүлээн авна. Амьдралын хувийг тогтоохдоо Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2013 оны 03 дугаар сарын 29 өдрийн А-96/71 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралт “Ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээний ажлыг</li> </ul>

		<p>төлөвлөх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, таримал ойг үнэлэх, улсын ойн санд худалдан авах, өмчлүүлэх” журмын дагуу жишиг талбай байгуулан тооллого явуулна.</p> <table border="1" data-bbox="667 338 1465 674"> <thead> <tr> <th data-bbox="667 338 911 521">Ойжуулсан талбай /га/</th> <th data-bbox="911 338 1182 521">Жишиг талбайн нийлбэрийн ойжуулсан талбайд эзлэх хувь</th> <th data-bbox="1182 338 1465 521">Нэгж жишиг талбайн хэмжээ /м<sup>2</sup>/</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="667 521 911 562">1-5</td> <td data-bbox="911 521 1182 562">5</td> <td data-bbox="1182 521 1465 562">200</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 562 911 602">6-10</td> <td data-bbox="911 562 1182 602">4</td> <td data-bbox="1182 562 1465 602">400</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 602 911 642">11-20</td> <td data-bbox="911 602 1182 642">3</td> <td data-bbox="1182 602 1465 642">400</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 642 911 674">21-ээс дээш</td> <td data-bbox="911 642 1182 674">2</td> <td data-bbox="1182 642 1465 674">400</td> </tr> </tbody> </table> <ul data-bbox="619 719 1481 1077" style="list-style-type: none"> <li>• Ажлыг хүлээн авахдаа гэрээний ерөнхий ба тусгай нөхцөлийн дагуу зөрчил, гологдлыг арилгасны дараа “Ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээний ажлыг төлөвлөх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, таримал ойг үнэлэх, улсын ойн санд худалдан авах, өмчлүүлэх” журмаар батлагдсан актын дагуу хүлээн авна /Маягтыг хавсаргав/. Ажлыг гүйцэтгэх хугацаанд тухайн аймгийн Байгаль орчин аялал жуулчлалын газар, Сум дундын ойн анги болон сум орон нутагтай хамтран ажиллана.</li> </ul>	Ойжуулсан талбай /га/	Жишиг талбайн нийлбэрийн ойжуулсан талбайд эзлэх хувь	Нэгж жишиг талбайн хэмжээ /м <sup>2</sup> /	1-5	5	200	6-10	4	400	11-20	3	400	21-ээс дээш	2	400
Ойжуулсан талбай /га/	Жишиг талбайн нийлбэрийн ойжуулсан талбайд эзлэх хувь	Нэгж жишиг талбайн хэмжээ /м <sup>2</sup> /															
1-5	5	200															
6-10	4	400															
11-20	3	400															
21-ээс дээш	2	400															
13		<p><b>Зөрчил, гологдол арилгах</b></p> <ul data-bbox="619 1193 1481 1641" style="list-style-type: none"> <li>• Тарьсан тарьц нь 50-74,9 хувийн амьдралтай ургасан бол гүйцэтгэгч өөрийн зардлаар 90 хувь хүртэл нөхөн тарилт хийж, актаар хүлээлгэн өгнө.</li> <li>• Тарьсан тарьц нь 25-49,9 хувийн амьдралтай ургасан бол гүйцэтгэгчид урьдчилгаагаар олгосон норматив зардалд хүрэхүйц шаардлагатай нөхөн тарилтыг гүйцэтгэгчийн хөрөнгөөр хийлгэж дараа жилийн намар хүлээж авна.</li> <li>• Тарьсан тарьц нь 24,9 хувийн амьдралтай тоологдсон тохиолдолд уг ажлыг хангалтгүй гүйцэтгэсэн гэж үзэж гүйцэтгэгчээр ойжуулалтын ажлын урьдчилгааг эргүүлэн төлүүлнэ.</li> </ul>															
14		<p><b>Тайлан боловсруулах.</b></p> <ul data-bbox="619 1753 1481 1865" style="list-style-type: none"> <li>• Ажил гүйцэтгэсэн тайланг захиалагчид 3 хувь ирүүлнэ. Тайлан дор дурдсан бүрдэл хэсгүүдээс бүрдэнэ. Үүнд:</li> </ul> <p data-bbox="571 1899 1481 2078">а/ “Ажил гүйцэтгэсэн тайлан”; б/ 1:50000-ны масштабтай Ойжуулалтын ажил явуулсан талбайн зураг; в/ “Ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээний ажлыг төлөвлөх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, таримал ойг</p>															

		<p>үнэлэх, улсын ойн санд худалдан авах, өмчлүүлэх” журмын дагуу аймаг, нийслэлийн Засаг даргын ажил хүлээн авах ажлын хэсэг байгуулсан шийдвэрийн хуулбар, ажлын хэсэгт гүйцэтгэсэн ажлыг хүлээлгэн өгсөн актын хамт.</p> <p>а. “Ажил гүйцэтгэсэн тайлан”-д: Ажлын үе шат тус бүрээр хийсэн ажлын гүйцэтгэл, ойжуулалтын ажлын технологийн дараалал, тарилтын схем, тарьц, суулгацын стандартын шаардлага хангасан байдал, ажил гүйцэтгэсэн хугацаа, ажиллах хүчин, ажлын өдөр тутмын гүйцэтгэл, тавьсан хяналт зэрэг мэдээллийг багтаана. Дээж талбайн тооллого болон бусадсудалгааны ажлын үед авсан гэрэл зураг, ойн төлөв байдлын зураг, ойжуулсан талбайн ерөнхий байдлын зургийг тайланд хавсаргана.</p> <p>б. “Ажил явуулсан талбайн зураг”-т: Хэсэглэл, ялгарлынхил, дугаар, талбай, газрын төрлийн ангилал тэмдэглэгээ, модны төрөл, насны бүлэг, газар ус, уул, өндөрлөг тоотын нэр , газар зүйн байрлалын солбицлын торлолд, зургийн масштаб, проекц, таних тэмдэг эдгээрийг ой зохион байгуулалтын технологийн зааварт заасан стандартын дагуу гүйцэтгэж оруулна.</p> <p>в. “Ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээний ажлыг төлөвлөх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, таримал ойг үнэлэх, улсын ойн сандхудалдан авах, өмчлүүлэх” журмын дагуу аймаг, нийслэлийн Засаг даргын ажил хүлээн авах ажлын хэсэг байгуулсан шийдвэрийн хуулбар, ажлын хэсэгт гүйцэтгэсэн ажлыг хүлээлгэн өгсөн актын хамт тайланд хавсаргана. Тайланг захиалагчийн даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн хүлээлгэн өгнө. Хэрэв тайланд зөрчил гологдол илэрсэн бол түүнийг арилгах үүргийг гүйцэтгэгч хүлээнэ. Зөрчил гологдлыг арилгасан тухай төслийн менежер мэдэгдэл гарган дахин даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн хүлээн авсны дараа эцсийн шатны санхүүжилтийг олгоно.</p> <p>Зураг боловсруулалтын ажлыг Засгийн газрын 2009 оны 1-р сарын 28- ны өдрийн 25-р тогтоолын дагуу олон улсын WGS-84 солбицлын систем, өндрийн сүлжээний Балтын тэнгисийн тогтолцоог, том дунд масштабын байр зүйн зураглалд дэлхийн хөндлөн меркаторын UTM (UNIVERSAL TRANSVERS MERCATOR) тусгагийг хэрэглэнэ.</p> <p>Ажлын тайлан болон зургийн shp.файлуудыг цахим хэлбэрээр /CD, DVD/ 1 хувь ирүүлнэ.</p>
15		<p><b>Тайланг хэлэлцүүлэн хүлээлгэн өгөх</b></p> <p>Ажлын тайланг Ойн газарт гурван хувийг хүргүүлнэ. Тайланг зөвшөөрөх хугацааг ажлын үе шатны хуваарьт тусгана. Тайланг нээлттэйгээр хэлэлцүүлнэ.</p>
16		<p><b>Дараа жилийн арчилгаа, хамгаалалт</b></p> <p>“Ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээний ажлыг төлөвлөх,</p>

		зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, таримал ойг үнэлэх, улсын ойн санд худалдан авах, өмчлүүлэх” журмын дагуу ойжуулсан талбайгаа 1 жилийн хугацаанд арчлан хамгаалж ургуулах бөгөөд энэ үзүүлэлтийг дараагийн ойжуулалтын ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулахад нэг шалгуур үзүүлэлт болгоно. Шаардлагатай үед нөхөн тарилт хийх, усалгаа хийх, түймэр хөнөөлт шавжаас хамгаалах арга хэмжээ зохион байгуулах, хөл газрын ургамалтай тэмцэх, хөрс сийрүүлэх зэрэг арга хэмжээг гэрээ хүчинтэй хугацааны турш хийж гүйцэтгэнэ.
17	Бусад тавигдах шаардлага	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ажлын гүйцэтгэхэд шаардлагатай нийт ажилчдын 50 хүртэл хувийг тухайн сум орон нутгийн иргэд, малчдын бүлэг, нөхөрлөлүүдтэй гэрээ байгуулан хамтран гүйцэтгэх шаардлагатай тохиолдолд тухайн орон нутгийн мод үржүүлгийн газраас тарьц, суулгац худалдан авах.</li> <li>• Талбайд гарсан хог хаягдлыг цэвэрлэж, хогийн төвлөрсөн цэг рүү тээвэрлэх ажлыг зохион байгуулна.</li> <li>• Ажлыг гүйцэтгэх явцдаа ажлын үе шат бүрийг захиалагчид фото зургаар баталгаажуулан ирүүлнэ. Үүний дараа дараагийн үе шатны ажлыг эхэлнэ.</li> </ul>

#### Үе шатны ажлын хуваарь

д/д	Ажлын нэр, тодорхойлолт	Нийлүүлэх хуваарь
1	Бэлтгэл ажил	2024-09-10-ны дотор
2	Ойн зурвас байгуулах	2024-09-20-ны дотор
3	Талбайг хүлээлгэн өгөх	2024-10-01-ны дотор
4	Зөрчил, гологдол арилгах	2024-10-20-ний дотор
5	Тайлан боловсруулалтын ажил	2024-11-01-ны дотор
6	Тайланг хэлэлцүүлэн хүлээлгэн өгөх	2024-11-10-ны дотор
7	Арчилгаа, хамгаалалт	2025-12-01-ны дотор

Ажил гүйцэтгэх байршил /багцын мэдээлэл/

№	Багцын дугаар	Багцын нэр	Талбайн хэмжээ, га	1 га талбайд таригдах модны модны тоо	1 га талбайн зардлын норматив, төгрөгөөр	Нийт таригдах модны тоо	Төсөвт өртөг, төг	Талбайн байршил, координат Decimal Degrees	Талбайн байршил, ОЗБ-ын материал
1	Багц 4	Говь-Алтай аймгийн Шарга сумын голын татмын ойг нөхөн сэргээх ойн зурвас байгуулах ажил	10	1,500	15,600,000.00	15,000.00	156,000,000.00		Дунд шарын ам
<b>ДҮН</b>			<b>10</b>	<b>1,500</b>	<b>15,600,000.00</b>	<b>15,000</b>	<b>156,000,000.00</b>		



Багц №4 Говь-Алтай аймгийн Шарга сумын дунд шарын аманд татмын ойг нөхөн сэргээх ойн зурвас байгуулах ажил

